

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**Lasol Sitrustuoksu / Lasol 100 Sitrustuoksu**

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä 28.11.2018

Tarkistuspäivä 20.03.2019

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi Lasol Sitrustuoksu / Lasol 100 Sitrustuoksu

Tuotekoodi 12. 15741699, 15741701, 15741731, 15741733

GTIN-nro 6414504170024, 6414501413353

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tukes käyttötarkoituskoodi (KT) Puhdistus- ja pesuaineet (9)

Aineen/seoksen käyttö Tuulilasinpesuneste.

Toimialakoodi (TOL) Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät) (G452)

Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen Kyllä

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Valmistaja**

Yrityksen nimi Berner Oy/Autonhoito

Toimiston osoite Hitsaajankatu 24

Postiosoite PL 22

Postinumero 00811

Paikkakunta Helsinki

Maa Suomi

Puhelin 02079100

Sähköposti korrek-lasol@berner.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

Hätänumero Kuvaus: HUS Myrkytystietokeskus 24/7 puh. 0800 147 111 (tai 09 471977)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus asetuksen (EY) N: o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319
Aineen / seoksen vaaralliset ominaisuudet	Helposti syttyvä neste ja höyry. Ärsyttää voimakkaasti silmiä. Käytössä voi muodostua syttyvä/räjähtävä höyryn ja ilman seos.

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit (CLP)

Huomiosana	Vaara
Vaaralausekkeet	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
Turvausekkeet	P102 Säilytä lasten ulottumattomissa. P233 Säilytä tiiviisti suljettuna. P210 Suojaa . Tupakointi kielletty. P305+P351 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. P501 Hävitä sisältö / pakkaus paikallisten määräysten mukaan.

2.3. Muut vaarat

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö	Huomautuksia
Etanoli	CAS-numero: 64-17-5	Flam. Liq. 2; H225	80 – 100 %	
	EY-numero: 200-578-6	Eye Irrit. 2; H319		
	Indeksinumero: 603-002-00-5			
	REACH-rek.nro: 01-21194557610-43-xxxx			
Metyylietyyliketoni	CAS-numero: 78-93-3	Flam. Liq. 2; H225	~ 1 %	
	EY-numero: 201-159-0	Eye Irrit. 2; H319		
	REACH-rek.nro: 01-2119457290-43-0000	EUH066 STOT SE 3; H336		
Isopropanoli	CAS-numero: 67-63-0	Flam. Liq. 2; H225	~ 1 %	
	EY-numero: 200-661-7	STOT SE 3; H336		
	Indeksinumero: 603-117-00-0	Eye Irrit. 2; H319		
	REACH-rek.nro: 01-2119457558-25-xxxx			

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	-
Hengitystiet	Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.
Ihokosketus	Huuhdeltava vedellä. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
Silmäkosketus	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
Nieleminen	Oksennutettava mikäli henkilö on tajuissaan. Yhteydenotto lääkäriin mikäli tarpeellista tai mikäli tuotetta on nieltä runsaasti.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleiset oireet ja vaikutukset	-
-------------------------------	---

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääketieteellinen hoito	Hoito oireiden mukaan.
-------------------------	------------------------

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet	Sammutuksessa käytettävä kemikaalijauhetta, CO2, vesisuihkua tai alkoholi-vaahtoa
Soveltumattomat sammutusaineet	-

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Helposti syttyvä neste ja höyry.
-------------------------	----------------------------------

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Ulkoilmasta riippumaton hengityslaitte savukaasualtistusalueella.
Muut tiedot	-

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella. Poistettava kaikki sytytyslähteet
----------------------	---

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Suuret määrät: Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön. Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
---------------------	--

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistaminen	Pieni vuoto: Huuhtelee alue suurella vesimäärällä. Suuri vuoto: Asiaankuulumattomalle pinnalle joutunut valmiste imeytetään hiekkaan tai
---------------	--

muuhun inerttiin imeytysaineeseen ja kerätään astioihin, jotka merkitään ja käsitellään sekä hävitetään vaarallisena jätteenä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita

Sopivat henkilönsuojaimet ks kohta 8.
Jätteiden hävitys ks. kohta 13

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely

Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi

Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Huomioi palavia nesteitä koskevat määräykset.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Erityiset käyttötavat

-

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Etanoli	CAS-numero: 64-17-5	HTP-arvo (8 h) : 1000 ppm HTP-arvo (8 h) : 1900 mg/m ³ HTP-arvo (15 min) Arvo: 1300 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 2500 mg/m ³	
Metyylietyyliketoni	CAS-numero: 78-93-3	HTP-arvo (15 min) Arvo: 100 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 300 mg/m ³	
Isopropanoli	CAS-numero: 67-63-0	HTP-arvo (8 h) : 200 ppm HTP-arvo (8 h) : 500 mg/m ³ HTP-arvo (15 min) Arvo: 250 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 620 mg/m ³	

DNEL / PNEC

DNEL

Huomautus: Etanoli: Altistustapa / Hengitys :950 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät) Altistustapa /

Hengitys : 1900 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: akuutti vaikutus, paikallinen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät) Altistustapa / Ihokosketus
 Ihokosketus: 343 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät / Altistumisaika 1 vrk) Altistustapa / Hengitys : 950 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: akuutti vaikutus, paikallinen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat) Altistustapa / Ihokosketus : 206 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat / Altistumisaika 1 vrk) Altistustapa / Hengitys : 114 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat) Altistustapa / Nieleminen : 87 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat / Altistumisaika 1 vrk)

PNEC

Huomautus: Etanoli: Käsittelemätön jätevesi: 580 mg/l, Paikallinen puhdas vesi: 0.96 mg/l, Maaperä: 0.63 mg/kg, Merivesi: 0.79 mg/l

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Tuotteeseen liittyvät toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

Silmien tai kasvojen suojaus

Vaaditut ominaisuudet

Mikäli todennäköisesti esiintyy roiskeita, käytä: EN 166:n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit

Käsien suojaus

Ihon ja käsien suojaus, pitkäaikainen kosketus

Jos on kosketuksen tai roiskeiden vaara on käytettävä suojakäsineitä.

Käsien suojauksen välttämättömät ominaisuudet

kumi- tai muovikäsineet

Ihonsuojaus

Suojavaatteiden välttämättömät ominaisuudet

Sopiva suojaava vaatetus.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojausta tarvitaan

Normaalissa käyttötilanteessa hengityssuojainta ei yleensä tarvita.

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Suuret määrät: Vältettävä päästämistä ympäristöön.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Neste

Väri

Kirkas

Haju

hajustettu

pH	Tila: Toimitustilassa Huomautukset: Ei tiedossa.
Kiehumispiste ja -alue	Arvo: 78 °C Huomautukset: Etanoli.
Leimahduspiste	Arvo: 12 °C Huomautukset: Etanoli.
Alaräjähdyksäraja ja mittayksikkö	Arvo: 3,3 tilavuus-%
Ylärajähdyksäraja ja mittayksikkö	Arvo: 19 tilavuus-%
Höyrynpaine	Arvo: 5,9 kPa Viite: Etanoli
Suhteellinen tiheys	Huomautukset: 812 kg/m ³ 20°C
Liukoisuus	Liutotin: Vesi Huomautukset: Liukenee
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/ vesi	Huomautukset: Etanoli log Pow = -0,3
Itsesyttymislämpötila	Arvo: 420 °C Huomautukset: Etanoli.

9.2 Muut tiedot

Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset
ominaisuudet

-

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus

Stabiili tavallisessa ympäristön lämpötilassa ja paineessa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden
mahdollisuus

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet

Kuumuus, liekit ja kipinät . Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.
Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit

-

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet

-

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Välittömän myrkyllisyyden arviointi	LD50/suun kautta/rotta >2000 mg/kg myrkyllisyys vähäistä
Silmävaurion / -ärsyttävyyden arviointi	Ärsyttää silmiä.
Hengitystiet	Saattaa ärsyttää hengityselimiä.
Herkistyminen	Herkistymisreaktioita ei todettu.
Syöpävaarallisuuden arviointi	Etanoli: Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia tai mutageenisia vaikutuksia. Eläinkokeissa heikentyneen lisääntymiskyvyn vaaraa esiintyi ainoastaan tämän aineen hyvin suurien annosten antamisen jälkeen.
Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen, kokemusperäinen tieto	Yli 1000 ppm etanolipitoisuus työilmassa voi aiheuttaa päänsärkyä, silmien ja limakalvon ärsytystä. Suuret etanolipitoisuudet nautittuna voivat aiheuttaa alkoholimyrkytyksen.
Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen, kokemusperäinen tieto	Toistuva pitkäaikainen käyttö nautittuna voi aiheuttaa maksakirroosin.

Altistumisen oireet

Muut tiedot

-

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	Etanoli: LC50/96t/kala = 11200 mg/l, EC50/48t/ Selkärangattomat. , Makea vesi = 5012 mg/l, EC50/48t/ Selkärangattomat. , Merivesi = 857 mg/l Isopropanoli: LC50 Leuciscus idus (Kultasäynävä) : >100 mg/l , EC50/48t/vesikirppu (Daphnia) :>100 mg/l, EC50/72t/levä :> 100 mg/l, Scenedesmus subspicatus Etanoli: EC50/ kasvi / maaperä = 633 mg/kg
--------------	---

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus, lisätietoja	Etanoli: Hydrolyytisesti stabiili , T½ on n. 4-6 vrk ilmassa.
Pysyvyys ja hajoavuus, huomautuksia	Etanoli: BOD5/COD >0,5; Yli 80% / 4 vrk (OECD TG 301) nopeasti biologisesti hajoava Isopropanoli: aerobinen > 70%, Altistumisaika: 10 d, Pitoisuus: 7 mg/l, nopeasti biologisesti hajoava.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	Etanoli: log Pow= -0,3, kertyvyys heikko.
-------------------------	---

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus

Tuote haihtuu helposti. Vesiliukoisena nesteenä kulkeutuu helposti ympäristöön.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset

Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT).

vPvB-arvioinnin tulokset

Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muut haittavaikutukset,
huomautuksia

-

KOHTA 13: Jätteen käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteen käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset
hävittämismenetelmät

Orgaaniset ainekset voidaan polttaa sopivassa laitoksessa, joka täyttää paikalliset säädökset. Tarvittaessa otettava yhteys paikalliseen viranomaiseen.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

Tuote luokiteltu vaaralliseksi

Kyllä

14.1. YK-numero

ADR/RID/ADN

1170

IMDG

1170

ICAO/IATA

1170

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kuljetuksessa käytettävä
kauppanimi

ETHANOL SOLUTION

ADR/RID/ADN

ETANOLILIUOS

IMDG

ETHANOL SOLUTION

ICAO/IATA

ETHANOL SOLUTION

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat

ADR/RID/ADN

3

Luokituskoodi ADR/RID/ADN

F1

IMDG

3

ICAO/IATA

3

Huomautukset

3

14.4 Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN

II

IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5 Ympäristövaarat

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Käyttäjän erityiset varotoimenpiteet	Helposti syttyvää.
--------------------------------------	--------------------

14.7 Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

Kuljetus irtolastina (Kyllä / Ei)	Ei
Saasteluokka (pollution category)	Ei sovellettavissa.

Muita soveltuvia tietoja

Vaaramerkintä ADR/RID/ADN	3
Vaaramerkintä IMDG	3
Vaaramerkintä ICAO/IATA	3

ADR/RID Lisätietoja

Tunnelirajoituskoodi	D/E
Kuljetuskategoria	2
Vaaran tunnusro	33
Muita soveltuvia tietoja ADR/RID	33

IMDG Lisätietoja

EmS	F-E, S-D
-----	----------

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset	Pesuainesäädökset
---------------------------	-------------------

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi	-
--------------------------------	---

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Lisätietoja	Kts. kohta 1.3.

Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	1. REACH ja CLP 2. STM: HTP-arvot 2018 3. Raaka-ainetoimittajien laatimat käyttöturvallisuustiedotteet
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	1.1
Versio	4